



## Advies nr 32/2009 van 25 november 2009

**Betreft:** voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspuitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) en tot wijziging van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen, en het ontwerp van Koninklijk besluit houdende uitvoering van het voorontwerp van wet (A/2009/029)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Annemie Turtelboom, Minister van Binnenlandse Zaken ontvangen op 14/10/2009;

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans;

Brengt op 25 november 2009 het volgend advies uit:

## **I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG**

1. Op 14 oktober 2009 verzocht de Minister van Binnenlandse zaken, Annemie Turtelboom de Commissie een advies uit te brengen over :
  - een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortvloeiende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) en tot wijziging van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;
  - een ontwerp van Koninklijk besluit houdende uitvoering van dit voorontwerp van wet.
  
2. Volgens de Minister wil België zich met deze ontwerpen in overeenstemming brengen met zijn internationale verplichtingen (met name de invoering van een systeem van fysieke bescherming van kernmateriaal, kerninstallaties en nucleair vervoer), zoals goedgekeurd in het Verdrag inzake de Fysieke Bescherming van Nucleair Materiaal (VFBNM) te Wenen op 26 oktober 1979 en het amendement van 8 juli 2005, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Verdrag Euratom), ondertekend te Rome op 25 maart 1957 en het Internationaal Verdrag ter bestrijding van daden van nucleair terrorisme; goedgekeurd te New York op 14 september 2005.
  
3. In de Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp, wordt benadrukt dat hoewel de veiligheidsmachtigingen op dit ogenblik de beste manier is om zich van de betrouwbaarheid van een persoon te verzekeren, het juridische regime van de voormelde wet van 11 december 1998 niet aan de nucleaire omgeving is aangepast (Memorie van toelichting, blz. 3). In wezen blijkt de hoofdreden van de voorliggende wetwijziging en zijn uitvoeringsbesluiten dus te liggen in het beweerde gebrek aan soepelheid bij het actuele systeem van veiligheidsmachtigingen; de in de aan de Commissie door het Fanc overgemaakte nota van 14 oktober 2009 waarin de stelling wordt aangehouden dat België niet over een regelgevend kader ter bescherming van nucleair materiaal zou beschikken, documenten, installaties en transport kan dan ook niet gevolgd worden. België beschikt wel degelijk over een uitgebreid regelgevend kader ter zake.

## **II. Het Wettelijk kader**

4. De wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen onderscheidt:

1° De veiligheidsmachtiging (artikelen 12 en 13, 2° van de wet) dat het officieel attest is, verstrekt op grond van de gegevens verzameld door een inlichtingen- en veiligheidsdienst, luidens hetwelk, om toegang te krijgen tot gegevens waaraan een zekere graad van vertrouwelijkheid is toegekend :

- een natuurlijke persoon voldoende garanties biedt inzake geheimhouding, loyauteit en integriteit;
- een rechtspersoon voldoende garanties biedt inzake de materiële en technische middelen en de methoden, gebruikt om deze gegevens te beschermen, en inzake de geheimhouding, de loyauteit en de integriteit van zijn organen en aangestelden die in aanmerking komen om toegang te hebben tot die gegevens.

De veiligheidsmachtiging wordt verstrekt wanneer in het belang

- van de verdediging van de onschendbaarheid van het nationaal grondgebied,
- van de militaire defensieplannen,
- van de vervulling van de opdrachten van de strijdkrachten,
- van de inwendige veiligheid van de Staat, met inbegrip van het domein van de kernenergie, en van het voortbestaan van de democratische en grondwettelijke orde,
- van de uitwendige veiligheid van de Staat en de internationale betrekkingen,
- van het wetenschappelijk of economisch potentieel van het land of van elk ander fundamenteel belang van de Staat,
- van de veiligheid van de Belgische onderdanen in het buitenland of
- van de werking van de besluitvormingsorganen van de Staat, of
- tot uitvoering van de verdragen die België binden,

de overheid - bevoegd om de toegang tot een betrekking, een functie of een graad, tot geclassificeerde informatie, documenten of gegevens, materieel, materialen of stoffen, tot lokalen, gebouwen of terreinen, of om het sluiten en het uitvoeren van een overeenkomst of een overheidsopdracht te regelen - het bezit van een veiligheidsmachtiging voorschrijft.

2° Het veiligheidsadvies (artikel 22 *quinquies* van de wet) wordt door een administratieve overheid gevraagd voor de toelating tot de uitoefening van een bepaald beroep, functie, opdracht of mandaat, voor de toelating tot de toegang tot bepaalde lokalen, gebouwen of terreinen, evenals voor het bezit van een bepaalde vergunning, licentie maar uitsluitend als die functie door een niet-geëigend gebruik schade kan toebrengen

- aan de verdediging van de onschendbaarheid van het nationaal grondgebied
- van de militaire defensieplannen,
- de vervulling van de opdrachten van de strijdkrachten,
- de inwendige veiligheid van de Staat, met inbegrip van het domein van de kernenergie,
- het voortbestaan van de democratische en grondwettelijke orde,

- de uitwendige veiligheid van de Staat en de internationale betrekkingen van België,
- het wetenschappelijk en economisch potentieel van het land,
- de veiligheid van de Belgische onderdanen in het buitenland of
- de werking van de besluitvormingsorganen van de Staat.

3° Het Veiligheidsattest (artikel 22 *bis* van de wet) wordt verleend voor de toegang van een persoon voor beperkte duur tot lokalen, gebouwen of terreinen die een band hebben met functies van publieke overheden of tot een welbepaald nationaal of internationaal, diplomatiek of protocollair evenement in geval van een mogelijke dreiging zoals voorzien in artikel 8, 1°, van de organieke wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdienst (nl. *"elke individuele of collectieve activiteit ontplooid in het land of vanuit het buitenland die verband kan houden met spionage, inmenging, terrorisme, extremisme, proliferatie, schadelijke sektarische organisaties, criminele organisaties, daarbij inbegrepen de verspreiding van propaganda, de aanmoediging of de rechtstreekse of onrechtstreekse steun, onder meer door het verstrekken van financiële, technische of logistieke middelen, het verstrekken van inlichtingen over mogelijke doelwitten, de ontwikkeling van structuren en van actiecapaciteit en de verwezenlijking van de nagestreefde doeleinden"*).

5. Voor een geldige aanvraag wordt de persoon, die daarvoor voorafgaandelijk zijn toestemming heeft gegeven, aan een veiligheidsonderzoek onderworpen (artikel 18 van de wet) vooraleer een veiligheidsmachtiging te ontvangen, terwijl hij aan een veiligheidsverificatie wordt onderworpen (artikel 22 *sexies* van de wet) vooraleer hij een veiligheidsattest of veiligheidsadvies kan ontvangen.

Het veiligheidsonderzoek (artikelen 13, 3° en 19 van de wet) is het onderzoek dat wordt uitgevoerd door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, om vast te stellen dat aan alle noodzakelijke voorwaarden voor het afgeven van de veiligheidsmachtiging is voldaan, gelet op het niveau en het doel van de machtiging. Dit onderzoek houdt met name in:

- toegang tot het centraal strafregister dat wordt bijgehouden in het ministerie van Justitie, tot de strafregisters en de bevolkings- en vreemdelingenregisters die worden bijgehouden op de gemeenten, tot het Rijksregister, tot het wachtregister van de vreemdelingen, alsook tot de politiegegevens die toegankelijk zijn voor politieambtenaren bij de uitvoering van identiteitscontroles;
- de mededeling vorderen door de openbare diensten, waarvan de lijst door de Koning bepaald wordt, van alle nuttige inlichtingen betreffende de identiteit of de kredietwaardigheid van de betrokkene waarover deze diensten beschikken,

- de toepassing van de artikelen 13 tot 18 (inwinnen van gegevens binnen de uitoefening van hun opdrachten) van de organieke wet van 30 november 1998 *houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten*.

De procedure van de veiligheidsmachtiging is ontegensprekelijk de meest ingrijpende procedure voor de privacy.

De veiligheidsverificatie (artikel 22 *sexies* van de wet) bestaat uit de consultatie en de evaluatie van:

- gegevens van het centraal strafregister dat wordt bijgehouden in het ministerie van Justitie, tot de strafregisters en de bevolkings- en vreemdelingenregisters die worden bijgehouden op de gemeenten, tot het Rijksregister, tot het wachtregister van de vreemdelingen, alsook tot de politiegegevens die toegankelijk zijn voor politieambtenaren bij de uitvoering van identiteitscontroles;
- de informatie die werd ingewonnen in het kader van de organieke wet van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten van 30 november 1998 en verstrekt door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten;
- evenals de gerechtelijke gegevens verstrekt door de politiediensten, middels een machtiging van de bevoegde juridische overheid.

### **III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG**

6. Voor het toepassingsveld *rationae personae*, benadrukt de Memorie van Toelichting (blz. 3) het volgende *"deze regel is zowel van toepassing op de betrokken personeelsleden van een kerninstallatie of een nucleair vervoerbedrijf als op het betrokken personeel van derde bedrijven die, in het kader van een werk- of dienstverleningscontract, toegang moeten hebben tot veiligheidszones, tot gecategoriseerd kernmateriaal of tot de bijbehorende gecategoriseerde documenten van een kerninstallatie of een nucleair vervoerbedrijf"*.

#### **A. Het wetsontwerp**

##### **A.1. Wetswijziging van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC)**

7. Het wetsontwerp definieert het *"nucleair document"* als: *"elke geregistreeerde informatie, ongeacht haar vorm, behandeling, juridische aard of fysische eigenschappen, waaraan een veiligheidsrang werd toegekend en die betrekking heeft op kernmateriaal dat geproduceerd,*

*gebruikt, opgeslagen of vervoerd wordt, of op fysieke beveiligingsmaatregelen die werden opgesteld om het kernmateriaal en de kerninstallaties, evenals het vervoer van kernmateriaal te beschermen, met uitzondering van:*

- a) documenten die het nationaal of internationaal vervoer van kernmateriaal uit hoofde van de van kracht zijnde regelgeving begeleiden;*
- b) de geclassificeerde documenten overeenkomstig de wet van 11 december 1998".*

8. Aangezien nucleaire documenten persoonsgegevens kunnen bevatten en aangezien de toegang tot deze documenten onderworpen is aan een machtiging of een veiligheidsattest – waaraan dus een onderzoek naar de persoon is verbonden – is de WVP ontegensprekelijk van toepassing.
9. Volgens het wetsontwerp worden nucleaire documenten niet meer beschouwd als "geclassificeerde" documenten (artikel 7), maar worden zij "gecategoriseerde" documenten.
10. Het wetsontwerp definieert eveneens de begrippen "categorisering" en "veiligheidsrang" (artikel 3 van het ontwerp), en laat het aan de Koning over om de regels voor categorisering van nucleaire documenten te bepalen evenals de overheden aan wie een veiligheidsrang wordt toegekend (artikel 5 van het ontwerp).
11. Volgens het Verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit dat voor advies aan de Commissie is voorgelegd (zie infra), voert het koninklijk besluit *"betreffende de categorisering van nucleair materiaal en de bepaling van de veiligheidszones binnen de nucleaire installaties en nucleaire vervoersbedrijven"* (werd niet aan de Commissie bezorgt) drie veiligheidsrangen in : *"Vertrouwelijk - NUC", "Geheim – NUC" en "Zeer Geheim – NUC"*. Nog altijd volgens het verslag aan de Koning werden deze drie veiligheidsrangen bepaald *"in functie van de gevoeligheid, de gevaarlijkheid van het materiaal, van de veiligheidszones of documenten tov van de non-proliferatie en de stralingsbescherming, evenals de aantrekkelijkheid van hun voor misdadigers die ze voor maffiose of terroristische doeleinden zouden willen bemachtigen, er betreden of saboteren"*.
12. Naar voorbeeld van het bepaalde in de artikelen 4 en 5 van de wet van 11 december 1998 en om tegemoet te komen aan de voorzienbaarheidsverplichting, zoals vereist door het Europees hof voor Rechten van de Mens, wenst de Commissie dat de categorieën van veiligheidsrangen die op de nucleaire documenten worden toegepast (*"Vertrouwelijk - NUC", "Geheim – NUC" en "Zeer – NUC"*.) niet in een Koninklijk besluit maar in de wet zelf worden ingeschreven.

13. Aangezien de "categorisering" van nucleaire documenten – die persoonsgegevens kunnen bevatten – een bijzondere verwerking van die documenten met zich meebrengt (met name een verschil in bestemmingen naargelang de categorie), benadrukt de Commissie hoe belangrijk het is dat de categorieën documenten evenals de belangrijkste regels in de wet zelf kunnen worden gelezen net zoals dat het geval is voor de "classificatie" in de wet van 11 december 1998. Deze regels zullen dienen als wettelijk basis voor de goedkeuring van het Koninklijk uitvoeringsbesluit.

## **A.2. Wijziging van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen**

14. Het principe dat in het wetsontwerp wordt bekrachtigd is het feit dat de toegang tot nucleaire documenten is onderworpen aan de toekenning van een veiligheidsmachtiging uitgereikt door een Belgische autoriteit (artikel 8 bis §3, 1° van het ontwerp).
15. Van dit principe kan echter worden afgeweken in de volgende gevallen:
- De Directeur-generaal van het FANC, of zijn afgevaardigde (artikel 8 bis §2 van het ontwerp) kan een veiligheidsattest afleveren wanneer:
    - de periode voorzien in het Koninklijk besluit van 24 maart 2000 voor de aflevering van veiligheidsmachtigingen langer is dan de periode waarin de persoon toegang dient te hebben;
    - de duur van de tijdelijke toegang gelijk is of korter dan zes uur;
    - de persoon, die een geldige aanvraag voor een veiligheidsmachtiging heeft ingediend in afwachting is van deze machtiging.
  - De Koning kan, volgens de voorwaarden waartoe hij besluit, een persoon die geen houder is van een veiligheidsmachtiging (volgens de Belgische of buitenlandse wetgeving) machtigen toegang te hebben tot de nucleaire documenten (artikel 8 bis §3, 2° van het ontwerp).
  - De Koning kan, volgens de voorwaarden waartoe hij besluit, een persoon machtigen om (alleen) toegang te hebben tot de veiligheidszones in geval van hoogdringendheid, gemotiveerd door een nucleair incident of ongeval met of zonder risico op een radiologische impact (artikel 8 bis §4) van het ontwerp).
  - In het geval er geen veiligheidsmachtiging werd verleend (maar wel de toegang wordt verleend tot kernmateriaal, de veiligheidszones en de nucleaire documenten (1) door de directeur-generaal van het FANC door middel van een veiligheidsattest, (2) dan wel door een nog bij KB te bepalen procedure voor Belgen of buitenlanders die geen vaste woon- of verblijfplaats hebben in België of (3) in geval van hoogdringendheid bij een nucleair

incident of een ander ongeval), worden bijkomende technische, organisatorische en administratieve beschermingsmaatregelen getroffen om de toegang tot de nucleaire documenten te controleren (artikel 8 bis §5 van het ontwerp) maar de personen kunnen nooit verplicht worden andere persoonsgegevens te verstrekken die niet door de wet van 11 december 1998 of in haar uitvoeringsbesluiten vereist worden.

16. Volgens het wetsontwerp zijn de nucleaire documenten met andere woorden geen "geclassificeerde" documenten maar "gecategoriseerde" documenten, die om ze te kunnen raadplegen in principe een veiligheidsmachtiging vergen (met een veiligheidsonderzoek op de persoon). In afwachting dat deze machtiging wordt verleend, of als het een korte toegangsperiode betreft, kan aan de persoon een veiligheidsattest worden verleend (met een veiligheidsverificatie op de persoon). Die verificatieonderzoeken worden verricht door de inlichtingendienst. Een Koninklijk besluit machtigt eveneens, volgens eigen criteria, de toegang tot nucleaire documenten voor personen die deze machtiging niet hebben gekregen.
  
17. De Commissie stelt zich evenwel vragen over een bijzonder aspect in die procedure die de wet heeft opgesteld: de werkgever uit de nucleaire sector die wenst dat zijn werknemers toegang hebben tot nucleaire documenten, moet een veiligheidsmachtiging aanvragen en in afwachting van die machtiging, moet hij ook een veiligheidsattest aanvragen. Deze dubbele procedure lijkt echter niet op grond van de wet verplicht. Voor zover de Commissie het goed heeft begrepen is het mogelijk, op grond van het ontworpen artikel 8bis §2 een veiligheidsattest te vragen aan de Directeur-generaal van het FANC zonder ook tegelijk een veiligheidsmachtiging te moeten vragen. Inderdaad voorziet het laatste lid van voormelde paragraaf van artikel 8bis dat dit veiligheidsattest verstrijkt "*hetzij op de datum van de toekenning of de definitieve weigering van de veiligheidsmachtiging* (wat impliceert dat er één aangevraagd werd), *hetzij wanneer de geldigheidstermijn van het attest verstreken is* (wat niet noodzakelijk impliceert dat er een veiligheidsmachtiging werd aangevraagd) *of, ten laatste wanneer de door de Koning bepaalde termijn verstreken is*" (wat niet noodzakelijk impliceert dat er een veiligheidsmachtiging werd aangevraagd). In al die gevallen lijkt het echter wel mogelijk twee procedures tegelijk te volgen. In het ontworpen KB daarentegen is die dubbele weg wel degelijk verplichtend gesteld voor het nieuw aangeworven personeel (artikel 1 van het ontwerp van KB) en voor heraangesteld personeel (artikel 2 van het ontwerp van KB).



18. Deze dubbele aanvraag is niet alleen een miskenning van de geest van de voormelde wet van 11 december 1998, maar ook van de verschillende functies die werden toegekend aan de veiligheidsmachtigingen enerzijds en aan de veiligheidsattesten anderzijds (zoals uiteengezet in punt 4). Het komt logisch over hetzij een veiligheidsmachtiging te eisen, hetzij een veiligheidsattest, maar de twee tegelijkertijd leidt tot een vreemde vaststelling.
  
19. Inderdaad, het is in de ogen van de Commissie niet duidelijk waarom een veiligheidsmachtiging nodig is terwijl een veiligheidsattest de persoon reeds toegang verschaft tot de gecategoriseerde nucleaire documenten (zelfs de "zeer geheim – nuc"). Bovendien lijkt het, zoals aangegeven niet verplichtend dat tegelijk ook de procedure tot het bekomen van een veiligheidsmachtiging wordt doorlopen. Als het wetsontwerp aan een persoon die een attest heeft gekregen, de toegang tot dergelijke, gevoelige documenten toevertrouwt, hoeft de betrouwbaarheid van die persoon bijgevolg niet meer onderzocht te worden met behulp van een veiligheidsmachtiging. Het tegendeel aannemen betekent namelijk dat men twee keer voor hetzelfde doeleinde op zeer indringende wijze binnendringt in de privacy van de aanvrager. Dit gegeven van mogelijks dubbele procedure voor hetzelfde doeleinde staat ongetwijfeld op gespannen voet met het proportionaliteitsbeginsel bedoeld in artikel 4 van de WVP.
  
20. De Commissie benadrukt dat het onderzoek dat de Inlichtingendienst voert, diepgaander is dan voor de toekenning van een veiligheidsattest (zie punt 5 hierboven). Indien het veiligheidsattest in de ogen van de auteurs van het wetsontwerp voldoende blijkt te zijn om toegang te hebben tot de gecategoriseerde nucleaire documenten, ziet de Commissie - in naleving van het proportionaliteitsbeginsel, bedoeld in artikel 4 van de WVP - de noodzakelijkheid niet in om een persoon aan een tweede, diepgaander onderzoek te onderwerpen.
  
21. In feite komt het erop neer dat, omdat in de praktijk, de termijnen om een veiligheidsmachtiging af leveren te lang blijken te zijn voor de nucleaire sector, men bijkomend in een tijdelijk alternatief voorziet waardoor iemand eerst de procedure van het veiligheidsattest moet doorlopen, om daarna vervolgens de procedure van de veiligheidsmachtiging te moeten ondergaan. Men kan zich afvragen waarom men voor de nucleaire sector niet gewoon in kortere en vooral dwingender termijnen voorziet waaraan de nationale Veiligheidsraad en de inlichtingen- en veiligheidsdiensten zouden dienen te beantwoorden. De praktijk leert immers dat, indien men dat werkelijk wil, de afgifte van een veiligheidsmachtiging ook actueel snel kan gaan.

22. Bijgevolg wenst de Commissie dat de mogelijkheid van de dubbele procedure (ttz een veiligheidsmachtiging én een veiligheidsattest) wordt herbekeken, omdat de doelstelling die de Minister vooropstelt ook met minder privacyinrusieve methodes kan worden bereikt, bijvoorbeeld via de vereiste van kortere termijnen voor de toekenning van een veiligheidsmachtiging.
23. Gelet op het feit dat een persoon pas toegang heeft tot nucleaire documenten terwijl de procedures voor een veiligheidsmachtiging of een veiligheidsattest lopende zijn (artikel 9 van het ontwerp van Koninklijk besluit, zie infra) ziet de Commissie het belang niet in van een dubbele aanvraag of een de aanvraag voor een veiligheidsattest in plaats van een machtigingsaanvraag.
24. In diezelfde logica verbaast de Commissie er zich over dat aan de Koning de machtigingsbevoegdheid wordt overgelaten om een persoon die geen houder is van een veiligheidsmachtiging, toegang te verlenen tot de nucleaire documenten. Artikel 8 bis §3, 2° van het ontwerp bevat geen algemene criteria om die toegang te machtigen en bevat zelfs geen enkel doeleinde. Het komt de Commissie voor dat de essentiële principes zoals die nu werden opgenomen in artikel 5 van het ontwerp van KB vermeld moeten worden in voormeld artikel 8bis §3, 2°.
25. De Commissie legt er bovendien de nadruk op dat hoewel het wetsontwerp wel voorziet in de toekenning van een veiligheidsmachtiging voor de toegang tot gecategoriseerde documenten (artikel 8bis van het ontwerp), het artikel 12, 1<sup>ste</sup> lid van voormelde wet van 11 december 1998 niet werd gewijzigd zodat er niet alleen toegang kan zijn tot de geclassificeerde documenten maar ook tot de gecategoriseerde documenten.
26. De Commissie is van oordeel dat – net zoals de Raad van State stelt in haar Advies nr. 47.155/2 van 16 september 2009 – de “afgevaardigde” vermeld onder artikel 8bis §2 van het ontwerp uitdrukkelijk omschreven moet worden, zoals het wetsontwerp dit heeft gedaan voor artikel 9, 2° van het wetsontwerp (*“verantwoordelijke van het departement die bevoegd is voor de nucleaire beveiliging”*).
27. De Commissie neemt er akte van dat er alleen in dringende gevallen toegang wordt verleend tot de veiligheidszones: de nucleaire documenten zijn dus niet toegankelijk, zelfs in die dringende gevallen (artikel 8bis §4 van het ontwerp).

## **B. Het ontwerp van Koninklijk Besluit**

28. Volgens een nota die het FANC op 14 oktober 2009 samen met het wetsontwerp aan de Commissie bezorgde, worden er in vier koninklijke besluiten voorzien om de wijzigingen aan de wet van 15 april 1994 en 11 december 1998 uit te voeren:

- Koninklijk besluit van "algemene uitvoering"
- Koninklijk besluit "betreffende de categorisering van het nucleair materiaal en de bepaling van de veiligheidszones binnen de nucleaire installatie en bedrijven voor nucleair vervoer"
- Koninklijk besluit "betreffende de fysieke bescherming van het kernmateriaal en de nucleaire installaties"
- Koninklijk besluit "betreffende de categorisering en de bescherming van documenten betreffende de fysieke bescherming van het kernmateriaal en de nucleaire installaties"

Alleen het Koninklijk besluit van "algemene uitvoering" werd voor onderzoek aan de Commissie voorgelegd.

Dit Koninklijk besluit regelt het volgende :

### **B.1. Toegang van nieuw aangeworven personen tot de veiligheidszones, tot het kernmateriaal en nucleaire documenten (artikel 1)**

29. In dit geval worden simultaan een veiligheidsmachtiging en een veiligheidsattest aangevraagd. De Commissie verwijst hiervoor naar haar opmerkingen onder punten 18 tot 20.

### **B.2. Toegang van personen die heraangesteld werden in een betrekking binnen een nucleaire installatie of een nucleair vervoerbedrijf waarvoor de toegang tot de veiligheidszones, tot het kernmateriaal en tot de nucleaire documenten vereist is (artikel 2)**

30. In dit geval worden simultaan een veiligheidsmachtiging en een veiligheidsattest aangevraagd. De Commissie verwijst hiervoor naar haar opmerkingen onder punten 18 tot 20.

**B.3. Tijdelijke toegang tot veiligheidszones, tot kernmateriaal en tot nucleaire documenten (artikel 3).**

31. Er wordt een veiligheidsattest gevraagd als de periode, bepaald door het KB van 24 maart 2000, voor de aflevering van een veiligheidsmachtiging langer is dan de periode waarbinnen de persoon toegang dient te hebben om redenen van een arbeidscontract van bepaalde duur, of van een stage- of opleidingsovereenkomst. De Commissie stelt vast dat het hier de uitvoering betreft van artikel 8bis §2 van het wetsontwerp en verwijst bijgevolg naar haar opmerkingen onder punten 18 tot 21 ter.

**B.4. Toegang tot de veiligheidszones, tot het kernmateriaal en tot de nucleaire documenten in het kader van een contract voor de uitvoering van werken of diensten (artikel 4)**

32. Er wordt een veiligheidsattest gevraagd in het kader van een contract voor de uitvoering van werken of diensten. De Commissie verwijst naar opmerkingen onder punt 29.

**B.5. Tijdelijke toegang tot veiligheidszones, tot kernmateriaal en tot nucleaire documenten (artikel 5)**

33. De persoon die niet in België verblijft moet in het bezit zijn van :
- een veiligheidsmachtiging afgeleverd door een buitenlandse autoriteit (artikel 5 a) OF
  - een attest dat minder dan één jaar werd afgeleverd door een buitenlandse autoriteit en waarin gecertificeerd wordt dat het hem is toegestaan toegang te hebben tot nucleaire installaties (artikel 5 b).

Voor artikel 5 a) van het ontwerp van KB, stelt de Commissie een herhaling vast van artikel 8 §3, 1° van het wetsontwerp.

Voor artikel 5 b) van het ontwerp van KB stelt de Commissie vast dat een dergelijk attest niet uitdrukkelijk werd bepaald in artikel 8 bis §3, 1° van het wetsontwerp dat hierboven werd onderzocht, en dus dat dit "attest" gebaseerd is op artikel 8 bis §3, 2° van het wetsontwerp. Bijgevolg verwijst de Commissie naar haar opmerkingen onder punten 18 tot 21 ter.

### **B.6. Toegang tot veiligheidszones in noodgevallen (artikel 6)**

34. Alleen de professionele adresgegevens van de persoon die toegang heeft gehad, worden verstrekt aan het FANC : de Commissie heeft hierover geen bijzonder opmerkingen.

### **B.7. Bezoek van veiligheidszones van een nucleaire installatie of een nucleair vervoerbedrijf (artikel 7)**

35. De Commissie stelt vast dat de toekenning van een dergelijk veiligheidsattest niet uitdrukkelijk werd voorzien in het wetsontwerp dat hierboven werd onderzocht en dat die afwijking dus steunt op artikel 8bis §3, 2° van het wetsontwerp. Dit kan nochtans maar een gedeeltelijke rechtsbasis vormen vermits artikel 8 bis §3, 2° van het ontwerp enkel personen viseert (Belgen of buitenlanders) die in België geen vaste woonplaats hebben. De rechtsbasis voor Belgen of buitenlanders die wel een vaste woonplaats in het Rijk hebben is niet onmiddellijk duidelijk. Voor het overige verwijst de Commissie naar haar opmerkingen onder punten 18 tot 21.

### **B.8. de beschermingsmaatregelen (artikel 8)**

36. De Commissie stemt in met de geplande beschermingsmaatregelen:

- altijd begeleid zijn van een persoon die een veiligheidsmachtiging heeft ontvangen van het vereiste niveau;
- deze twee personen mogen nooit alleen in de veiligheidszone verblijven;
- de toegang is alleen toegelaten voor personen die "kennis moeten nemen"...of zoals het ontwerp van KB het stelt : "indien de toegang onontbeerlijk is voor de uitvoering van de taak van de persoon".

37. De Commissie wenst dat die laatste maatregel "*need to know*" wordt ingeschreven in het wetsontwerp zelf omdat het de toepassing betreft van belangrijke beginsels, zoals het proportionaliteits- en het finaliteitsbeginsel.

## OM DIE REDENEN,

De Commissie brengt een **gunstig** advies uit over de huidige inhoud van de ontwerpen van wet en koninklijk besluit op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de opmerkingen onder punten 12, 18 tot 22, 24, 25 en 37 van het voorliggende advies en in het bijzonder

- Aangaande het gebrek aan duidelijkheid en voorzienbaarheid van het wetsontwerp: er worden geen "categorische" documenten vermeld, noch melding wordt gemaakt van het "need to know"-principe;
- Aangaande het feit dat het wetsontwerp de toegang tot de nucleaire documenten afhankelijk maakt van een veiligheidsmachtiging, hetzij een veiligheidsattest, hetzij de twee tegelijkertijd, hetzij geen een van beide zonder te motiveren:
  - waarom een diepgaander veiligheidsonderzoek vereist is voor personen die reeds houder zijn van een veiligheidsattest of, met andere woorden waarom een veiligheidsattest een veiligheidsmachtiging zou moeten aanvullen;
  - de gevallen waarin een dubbele procedure van toepassing is en de gevallen waarin dit niet nodig is;
  - de gevallen waar een KB de betrouwbaarheid van een persoon moet verzekeren in afwijking van een veiligheidsmachtiging of veiligheidsattest.
- Aangaande het minder privacyinvasieve alternatief (ipv een dubbel onderzoek) zoals bijvoorbeeld een verplichte kortere termijn voor de toekenning van een veiligheidsmachtiging.

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere